

OTEVŘENÝ DOPIS

Vážený pane premiére,

jako dlouholetému členu redakce časopisu o kultuře a společnosti Vám jistě nemusíme osvětlovat, jak nezměrnou kulturní, architektonickou a urbanistickou hodnotu představuje vyšehradský železniční most, který po proudu Vltavy zahajuje jedinečnou kaskádu přemostění centrální Prahy. Zabraňte prosím rozhodnutí Vašeho ministra Martina Kupky a nevstupte do historie Prahy jako muž, který se podílel po více než sto letech na zničení jejího panoramatu.

Je to památkově chráněná stavba, což by pro vládu, která se hlásí k odkazu Charty 77, měla být prioritou. Proč? Protože dědictvím Charty 77 by mělo být dodržování pravidel a vztah k poctivé minulosti. A tento most byl vytvořen velmi poctivě. Zatím všem snahám, jak ho špatnou správou zničit, odolává. Alibisticky vykonávaná správa (tehdy ji ztělesňovaly Československé státní dráhy) byla vlastní době, kdy vznikla a působila Charta 77 a kdy se v Praze zničil třeba židovský hřbitov na Žižkově nebo nádraží Těšnov. Po rozpadu komunistického režimu však na zničující „péči“ státních drah plynule navázaly České dráhy, resp. Správa železnic.

O železničním mostě pod Vyšehradem psal F. X. Šalda, vystupuje v podstatných uměleckých dílech. Je také součástí krásné básně Zbyňka Hejdy, most hájila před zbouráním Dana Němcová, pod tímto mostem byla v roce 1989 uctěna památka Dominika Tatarky. Na akci byl přítomen Václav Havel, Olga Havlová, Jan Lopatka, Ludvík Vaculík a mnozí další lidé Charty 77.

Zdá se, že železniční most pod Vyšehradem je dnes mezi pražskými přemostěními i mostem-disidentem. K tomuto mostu by se mělo přistupovat s úctou. Jeho kvality před svou smrtí ocenil i Karel Schwarzenberg, který toho pro podporu disentu před rokem 1989 vykonal jako málokdo jiný.

Ti, kdo mají most spravovat, s ním ale ve skutečnosti zacházejí tak, aby co nejdříve zanikl, a zástupce Vaší vlády, velmi obratný ministr dopravy, toto jednání posvěcuje. Na jedné straně úsměvy, nečinnost a taktika licoměrných výroků o nebezpečnosti zchátralé stavby, na straně druhé přehlížení odborných posudků o možnostech opravy mostu a normálního zachování jeho funkce, která by odpovídala potřebám 21. století. Památky se mají v první řadě chránit a hledat způsoby, jak je zachovat a udržovat.

Podporu památce, jíž je vyšehradský most, spolu s více než 21.000 občany vyjádřila i řada architektů a teoretiků architektury, k nimž patří i Eva Jiřičná nebo Adam Gebrian.

Nepochybně rovněž víte, že hodnota tohoto mostu a také s ním bezprostředně souvisejícího panoramatu Prahy přesahuje nejen význam našeho hlavního města, ale také České republiky, a že pro záchranu této památky se proto vyjádřili i zástupci UNESCO a ICOMOS.

Jsme voliči vládní koalice a rádi bychom jimi zůstali. Vy i my z tohoto světa někdy odejdeme. Vyšehradský most by nás měl všechny přežít.

Jiří Gruntorád, ředitel knihovny Libri prohibiti

Viktor Karlík, výtvarník

Terezie Pokorná, šéfredaktorka Revolver Revue

Michael Špirit, literární historik

V Praze, 9. března 2024

Za správnost: Jiří Gruntorád, gruntorad@libpro.cz

Ti, kteří se s obsahem dopisu identifikují, nechtě laskavě vyjádří svou podporu zachování a opravy železničního mostu větou „Připojuji se k obsahu otevřeného dopisu z 9. 3. 2024“ na adresy fialap@psp.cz (poslanecká kancelář) pavel.saradin@ods.cz (asistent poslance) a petr.fiala@ods.cz (kancelář ODS).